

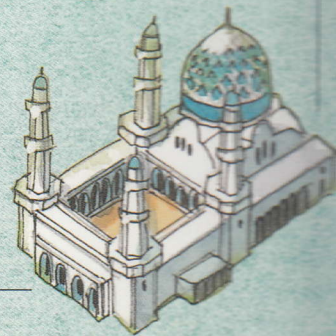
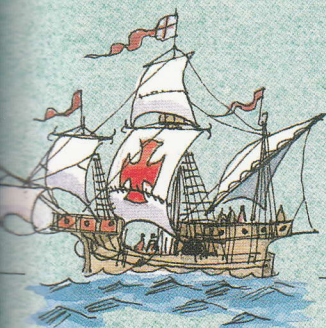
ATLASUL EXPLORĂRIILOR ȘI AL IMPERIILOR

Simon Adams
Ilustrații de Mark Bergin

CUPRINS

Explorări și imperii	4
Lumea între anii 1450-1800:	
Ce știm despre trecut	6
Călătorii și noi descoperiri	8
Aztecii și incașii	10
Spania și imperiul său	12
Renașterea: O lume a noilor cunoștințe	14
Reforma	16
Imperiul Otoman	18
Imperiul Mogul	20
Dinastiile Tudor și Stuart	22
Europa divizată	24
Expansiunea Rusiei	26
China și Japonia	28
Africa	30
Comerțul cu sclavi: Cumplitul comerț cu oameni	32
Colonizarea Americii de Nord	34
Epoca absolutismului	36
Revoluția intelectuală:	
O viziune iluministă asupra lumii	38
Explorarea Pacificului	40
Revoluția Americană	42
Revoluția Franceză	44
Indice	46
Mulțumiri	48

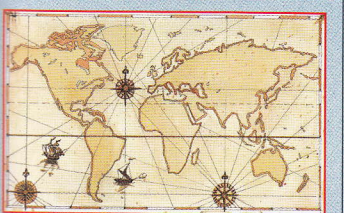

Explorări și imperii

La începutul acestei perioade, în 1450, anumite zone ale lumii erau încă un mister pentru locuitorii din alte părți ale globului. Rutele comerciale legau principalele orașe ale Europei, Asiei și Africii de Nord, iar vasele comerciale făceau legătura între porturile din China și Oceanul Indian – dar America, Australia și mari părți din interiorul Africii și Asiei erau necunoscute oamenilor, cu excepția populației indigene din acele teritorii. În următorii 350 de ani, situația s-a schimbat. În jurul anilor 1800, aventurierii europeni exploraseră deja o mare parte a lumii, întemeind mari imperii pe toate continentele, cu excepția Africii. Între timp, marele Imperiu Otoman, locuit în majoritate de musulmani turci, care amenințase cândva cu invadarea Europei, se afla în serios declin.

LUMEA ÎNTRE 1450-1800

Fiecare imagine simbol din această hartă a lumii se referă la o țară, un eveniment sau un popor, pe care le veți întâlni mai târziu în acest atlas. Numerele de pagini alăturate fiecărei imagini vă indică unde să căutați în atlas detaliile relevante.

LOCALIZAREA PE HARTĂ
 Această hartă a lumii va însoți toate hărțile mari din prezentul atlas. În felul acesta, puteți localiza rapid și exact ce parte a lumii este descrisă în harta mare.

LEGENDA HĂRȚILOR

JAPONIA	Tară sau regiune importantă
Deccan	Alte regiuni sau provincii
■ PARIS	Capitală
● Yorktown	
Zambezi	Râu, lac sau insulă
Anzi	Ocean, mare, deșert sau lanț muntos
---	Frontiere naționale
---	Frontiere imperiale

- 1450 În vestul Europei înfloresc mișcarea culturală renașterii
- 1453 Otomanii cuceresc Constantinopolul și vechiul Imperiu Bizantin se prăbușește
- 1479 Ferdinand de Aragon și Isabella de Castilia își unesc regatele prin căsătorie, și Spania este unificată
- 1480 Cnezatul moscovit devine un stat independent
- 1485 Dinastia Tudor accede la tronul Angliei
- 1492 Cristofor Columb ajunge pentru prima dată în Lumea Nouă
- 1498 Vasco da Gama este primul european care ajunge în Asia, scutind Africa
- 1500
- 1510 Portughezii înființează Goa, prima colonie europeană din Asia
- 1517 Martin Luther începe Reforma protestantă în Europa
- 1517 Încep transporturile regulate de sclavi din Africa spre America
- 1519 Carol al V-lea al Spaniei devine împărat al Sfântului Imperiu Roman
- 1519-1522 Magellan și echipajul său fac primul înconjur complet al lumii
- 1519-1533 Spanioli cuceresc imperiile aztec și inca
- 1526 Mogulii invadează India
- 1534 Jacques Cartier explorează Canada
- 1543 Copernic afirmă că Soarele se situează în centrul sistemului nostru solar
- 1545 Începe Contareforma catolică
- 1556 Carol V împarte vastul imperiu Habsburgic între Spania și Austria
- 1558-1603 Elisabeta I în Anglia
- 1568 Răscoala olandezilor împotriva Spaniei
- 1600
- 1603 Negatele Angliei și Scoției se unesc sub domnia regelui Iacob I
- 1603 Shogunii Tokugawa conduc Japonia
- 1607 Englezii întemeiază prima lor colonie permanentă din America
- 1608 Francezii încep colonizarea Canadei
- 1618-1648 Războiul de 30 de Ani
- 1643-1715 Franța sub Ludovic XIV
- 1644 În China începe domnia dinastiei Ming
- 1648 Olanda își obține oficial independența față de Spania
- 1649-1660 Marea Britanie devine republică după execuția regelui
- 1667 Olandezii obțin controlul asupra Insulelor Mirdeniilor
- 1682-1725 Petru cel Mare modernizează Rusia
- 1683 Otomanii nu reușesc să cucerască Viena, iar puterea lor începe să scadă
- 1698 Portughezii sunt alungați de pe coasta Africii de est
- 1700
- 1700 În Europa se dezvoltă mișcarea culturală iluministă
- 1707 Imperiul Mogul atinge apogeul
- 1740 Maria Tereza pune bazele puternicului Imperiu Austriac
- 1740-1786 În timpul lui Frederic cel Mare, Prusia devine o mare putere militară
- 1763 Englezii îi alungă pe francezii din America de Nord
- 1770 Capitanul Cook debarcă în Australia
- 1775-1781 Războiul de independență american
- 1776 Cele treisprezece colonii britanice din America își declară independența
- 1789 George Washington devine primul președinte al Statelor Unite
- 1789 izbucnește Revoluția Franceză
- 1799 Napoleon Bonaparte preia puterea în Franța

Lumea între 1450–1800:

Ce știm despre trecut

După anul 1450, omenirea a evoluat rapid. Invenții descoperite de mult de chinezi, cum erau tiparul și praful de pușcă, au transformat lumea odată ce au fost însușite de europeni și apoi duse pe alte continente. Noi metode de construire a navelor și aplicarea unor sisteme și mijloace moderne de navigație au ajutat aventurierii europeni să exploreze și apoi să cucerească o mare parte a globului. În unele țări, sistemele de guvernare bazate pe domnia unui rege sau a unui împărat au fost treptat înlocuite cu guvernări „democratice”, în care puterea aparținea poporului, deși aceste sisteme de guvernare nu vor deveni foarte răspândite decât spre sfârșitul secolului al XIX-lea. Nu toată lumea a fost afectată în aceeași măsură și în același timp de aceste schimbări, dar lumea la 1800 era foarte diferită de cea de la 1450.

Democrația

Revoluția intelectuală din secolul al XVIII-lea, cunoscută și sub denumirea de Iluminism, a determinat mulți oameni să pună sub semnul întrebării modul în care erau guvernați și să caute să se guverneze singuri cu ajutorul unor metode democratice. În jurul anilor 1800, unele țări din vestul Europei erau conduse de parlamente alese democratic, la fel ca și în Statele Unite ale Americii. Imaginea de deasupra ilustrează momentul Declarației de Independență a Americii față de dominația britanică, din anul 1776.

Tiparul

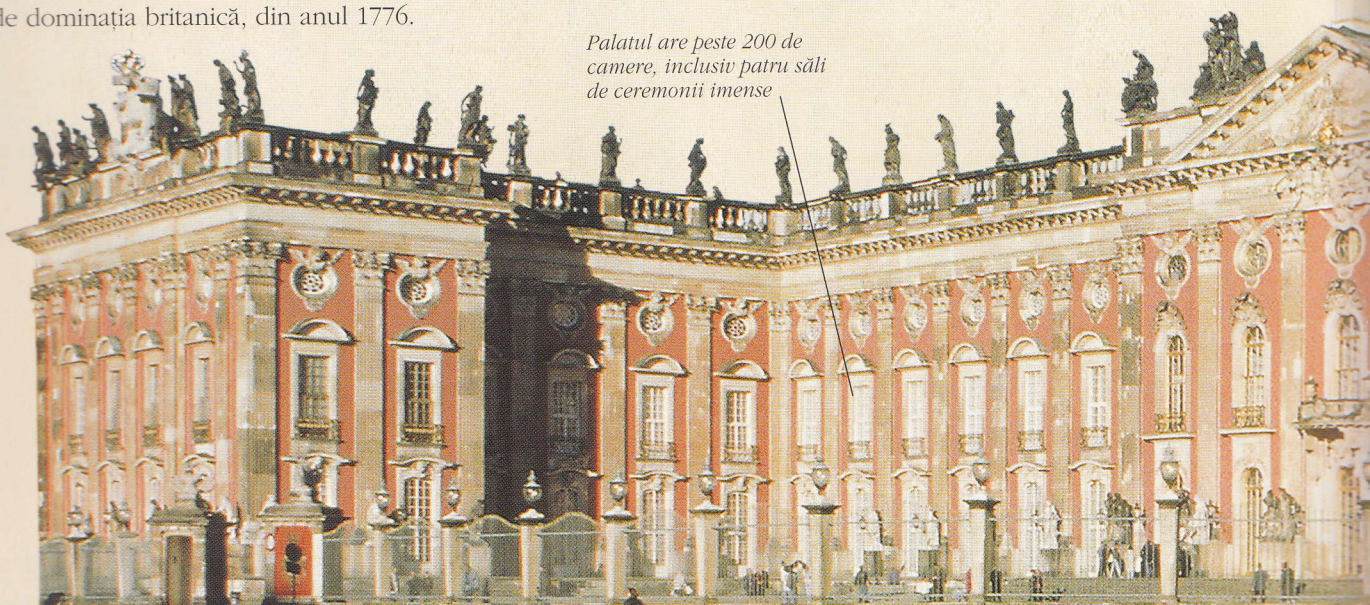
În anul 1448, în orașul german Mainz, Johann Gutenberg a inventat o tiparniță care folosea litere mobile. Aceasta a condus la o revoluție în domeniul răspândirii informației și acumulării de cunoștințe, întrucât din ce în ce mai mulți oameni puteau să obțină și să citească pamflete și cărți tipărite, abordând o mare gamă de subiecte. Aceasta a permis și noilor idei revoluționare să circule și să se răspândească, mai mult ca niciodată. Prima carte tipărită de Gutenberg a fost Biblia (vezi sus).

Monarhi puternici

După 1640, în Europa, au domnit o serie de monarhi puternici. Ei sunt cunoscuți drept „monarhi absoluți”, deoarece credeau că dețin puterea absolută și nu trebuie să răspundă în fața nimănui. Unu dintre cei mai puternici regi a fost Frederic cel Mare al Prusiei (a domnit între 1740–1789), care a ordonat construcția Neue Palais din Potsdam, lângă Berlin, în Germania (vezi jos).

Neue Palais (Palatul Nou) a fost construit între anii 1763–1769 pentru a marca succesele înregistrate de Prusia în Războiul de 7 Ani (1756–1763) împotriva Austriei, Franței și Rusiei

Palatul are peste 200 de camere, inclusiv patru săli de ceremonii imense

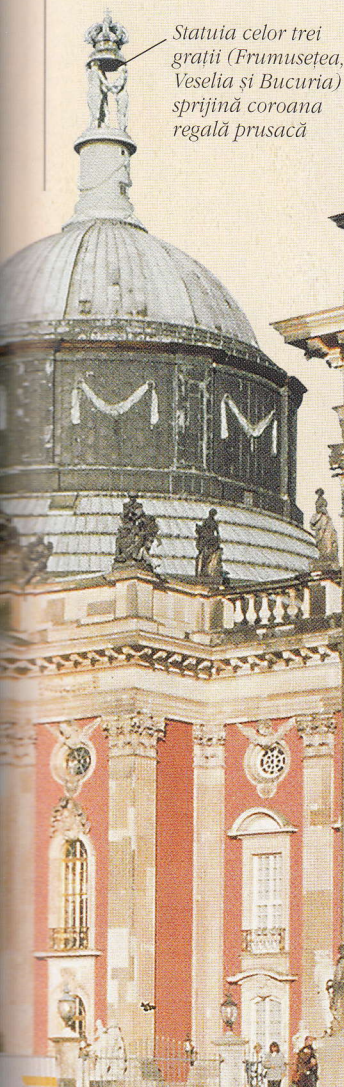

Explorări

După anul 1450, navigatorii europeni au început să exploreze restul lumii, descoperind continentul american și o nouă cale maritimă spre Asia, ocolind Capul Bunei Speranțe, din sudul Africii. Aceste călătorii au permis europenilor să domine comerțul mondial și să înființeze colonii pe fiecare continent. În această imagine, negustorii olandezi fac negoț cu indigenii americani în locul unde este situat, acum, orașul New York.

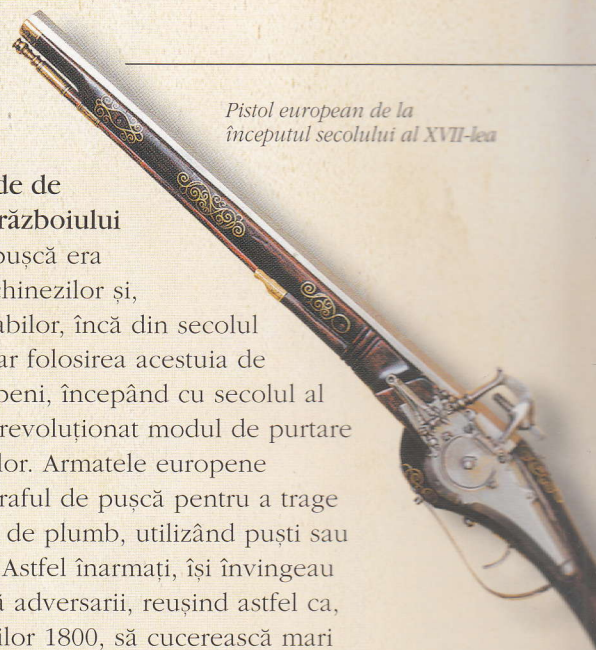
Statuia celor trei gratii (Frumusețea, Veselia și Bucuria) sprijină coroana regală prusacă

Noi metode de purtare a războiului

Praful de pușcă era cunoscut chinezilor și, posibil, arabilor, încă din secolul al X-lea, dar folosirea acestuia de către europeni, începând cu secolul al XIV-lea, a revoluționat modul de purtare a războaielor. Armatele europene foloseau praful de pușcă pentru a trage cu gloanțe de plumb, utilizând puști sau muschete. Astfel înarmați, își învingeau cu ușurință adversarii, reușind astfel ca, în jurul anilor 1800, să cucerească mari porțiuni ale globului.

Pistol european de la începutul secolului al XVII-lea

Mai mult de 400 de statui din blocuri de gresie, produse în serie de o echipă de sculptori

Aripi de sud a palatului adăposteste apartamentele lui Frederic și un mic teatru, folosit pentru spectacole de operă

